

Rosneft želi povećati svoje udjele u njemačkim rafinerijama nafte

Najveća ruska naftna kompanija Rosneft ne isključuje mogućnost da poveća svoje udjele u njemačkim rafinerijama nafte ako takve ponude budu financijski opravdane, izjavio je direktor Rosneft Deutschland GmbH Brian Chesterman. On je naglasio kako Rosneft želi iskoristiti svaku financijski isplativu mogućnost za širenje u rafinerijskom segmentu na njemačkom tržištu. Rosneft trenutačno ima sljedeće udjele u njemačkim rafinerijama nafte PCK Raffinerie GmbH (54 %), MiRO (24 %) i Bayernoil (25 %). Rosneft je tako sa 12 % rafinerijskih kapaciteta treći po veličini prerađivač nafte u Njemačkoj s prerađenih 12,5 mil. tona nafte godišnje. U njegovim rafinerijama prosječna stopa konverzije iznosi 93 %, a prosječni Nelsonov indeks složenosti rafinerija iznosi 9.1.

Izvor: TASS, 13.2.2017.

Katar tvrdi da se naftno tržište može nositi s naftom iz škrljaca

Više cijene nafte mogle bi potaknuti proizvodnju nafte iz škrljaca, ali svjetsko naftno tržište se može tome prilagoditi jer potražnja za naftom ostaje zdrava, izjavio je katarski ministar energetike Mohammed al-Sada. Prema njemu, tržište se postupno prilagodilo mogućoj većoj proizvodnji nafte iz škrljaca, a zbog iskazane potražnje i te dodatne količine nafte bi se mogle plasirati na tržište a da ne stvaraju višak. Ministar al-Sada je istaknuo da sadašnje cijene nafte od oko 50 dolara za barel osiguravaju isplativost proizvodnje na najvećem broju naftnih polja na svijetu. Nadalje, ministar al-Sada drži da je prerano govoriti o tome hoće li biti potrebno produljiti sporazum o smanjenju proizvodnje nafte nakon lipnja ove godine. Sada se vidi da su se širom svijeta počele smanjivati uskladištene zalihe nafte, a to je ključni pokazatelj koji će otkriti hoće li dogovoreno smanjenje proizvodnje od 1,8 mil. barela dnevno zaista stabilizirati naftno tržište.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 9.2.2017.

Koliko je OPEC uspio smanjiti proizvodnju nafte?

Deset članica OPEC-a koje su se sporazumno obavezale smanjiti proizvodnju nafte u siječnju 2017. su proizvele ukupno 1,14 mil barela nafte dnevno manje nego u listopadu 2016. koji je uzet kao referentna razina. To znači da su ispunile 91 % od preuzetih kvota smanjenja proizvodnje nafte, pokazuju podaci OPEC-a i nezavisne analitičke kuće za praćenje kretanja na naftnom tržištu Platts. Ipak, to je djelomično nadomješteno nešto većom proizvodnjom u Libiji i Nigeriji koje su uz Iran izuzete iz ovog sporazuma i kojima je OPEC dopustio da povećaju proizvodnju nafte. Ukupno gledajući, svih trinaest sadašnjih članica OPEC-a, budući da je Indonezija suspendirala svoje članstvo na zadnjoj sjednici OPEC-a, u siječnju je ukupno proizvodilo 32,16 mil. barela nafte dnevno što je za 690.000 barela dnevno manje nego u prosincu 2016. Prema sporazumu, deset članica OPEC-a se obavezalo smanjiti proizvodnju nafte za 1,2 mil barela dnevno, a njima se pridružilo i jedanaest nezavisnih proizvođača nafte koje predvodi Rusija i koji će smanjiti svoju proizvodnju za ukupno 558.000 barela dnevno tijekom prve polovice 2017.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 8.2.2017.

Koga naftne i rudarske kompanije traže za rad na Arktiku?

Razvoj arktičkog područja, što je glavni prioritet ruske državne politike, povećao je potražnju za kvalificiranim specijalistima iz raznih područja. Kako navode analitičari tržišta rada, arktičko područje ne traži pustolove, nego dobro obučene iskusne specijaliste koji mogu raditi na sjeveru. Analitičari otkrivaju kako je u siječnju 2017. u odnosu na siječanj prošle godine broj natječaja udvostručen. Najveća je potražnja za stručnjacima u prodaji (28 %), zatim u istraživanju i proizvodnji sirovina (16 %), bankarstvu (14 %), radničkim poslovima (13 %) te za osobljem na proizvodnim postrojenjima (12 %). Najviše natječaja objavljuju naftne i plinske kompanije, te rudarske i inženjerske građevinske kompanije. Najviše se traže mladi radnici s iskustvom od jedne do tri godine (40 %) ili od tri do šest godina (32 %), dok se za 23 % poslova ne traži nikakvo prethodno iskustvo. Prosječne plaće koje se nude kreću se u rasponu od 1000 dolara mjesečno za radnike preko 2600 dolara za rudarske inženjere u smjenskom radu do 2900 dolara mjesečno za informatičke stručnjake.

Izvor: TASS, 7.2.2017.

MOL dobio nove istražne koncesije u Mađarskoj i Norveškoj

Mađarska naftna kompanija MOL povećala je broj istražnih koncesija u Mađarskoj i Norveškoj. U Mađarskoj je MOL dobio još šest koncesija na ukupno 4.200 km² u području Bázakerettye, Bucsa, Jászárokszallás, Mezőtúr, Okány-West i Zala-West. Time je MOL udvostručio područje za istraživanje u Mađarskoj. Nešto prije MOL je objavio kako je i u Norveškoj dobio još četiri koncesije za istraživanje nafte i plina.

Izvor: World Oil, 7.2.2017.

Sve više aktivnih naftnih bušaćih garnitura

U siječnju 2017. u cijelom svijetu je bilo aktivno 1.918 bušaćih garnitura što je 8,2 % više nego u prosincu 2016. te 1,4 % više nego u siječnju 2016., pokazuju podaci američke naftne servisne kompanije Baker Hughes. Rast broja aktivnih garnitura povezan je sa cijenom nafte, pa je tako početkom 2016. cijena nafte bila na razini od oko 30 dolara, dok se krajem 2016. vratila na razinu od oko 50 dolara za barel.

Izvor: UPI, 7.2.2017.

Rekordna prodaja CNG-a u Mađarskoj u 2016.

Prodaja stlačenog prirodnog plina (CNG) u Mađarskoj je u prvih 11 mjeseci 2016. za preko 50 % premašila prodaju u istom razdoblju 2015., pokazuju podaci domaće stručne plinske organizacije MGKKE. U promatranom razdoblju 2016. prodano je 11,24 mil. kubika CNG-a dok je u cijeloj 2015. prodano 8 mil. kubika. Ovakav veliki porast prodaje ekološkog goriva tumači se kao rezultat uspješne suradnje više čimbenika od državnih institucija preko kompanija do kupaca. MGKKE očekuje da će se rast prodaje i korištenja CNG-a nastaviti i u 2017. kao i u sljedećim godinama. CNG je metan spremljen pod visokim tlakom, a može se koristiti umjesto autoplina, dizelskog goriva ili propana. Prema navodima stručnjaka, izgaranje CNG-a treba proizvoditi manje nepoželjnih plinova nego navedena goriva.

Izvor: Budapest Business Journal, 3.2.2017.

Očekuje se rast američke proizvodnje i izvoza nafte

Američki naftni stručnjaci očekuju da američki izvoz nafte u 2017. premaši proizvodnju četiri zemlje članice OPEC-a, a ako novi predsjednik Donald Trump održi obećanje i smanji sadašnja ograničenja za bušenje, proizvodnja i izvoz bi mogli još porasti. Ove bi godine SAD mogle izvoziti 800.000 barela nafte dnevno, što je više nego što su Libija, Katar, Ekvador i Gabon ukupno proizvodili u prosincu 2016. U prvih jedanaest mjeseci 2016. SAD su izvezile 527.000 barela nafte dnevno, pokazuju podaci američke energetske agencije EIA. Ona procjenjuje da će proizvodnja sa 8,87 mil barela dnevno u 2016. porasti u 2017. na više od 9 mil barela dnevno. I drugi se analitičari slažu s procjenom da će proizvodnja rasti i to u rasponu od konzervativne procjene konzultanta Wood Mackenzie od 8,75 mil barela dnevno do najoptimističnije prognoze Macquarie Group od 9,37 mil barela dnevno, čiji analitičar Vikas Dwivendi tvrdi da će „američka proizvodnja nafte biti veća nego što to ljudi očekuju“. Veća proizvodnja značit će i veći izvoz američke nafte. Naime, najveći svjetski potrošač nafte lani je u prvih jedanaest mjeseci uvezio 7,88 mil barela dnevno, uključujući oko 3 mil barela dnevno od članica OPEC-a. Istovremeno raste američki izvoz nafte, a razlog tome je što su američke rafinerije velikim dijelom tehnološki prilagođene za obradu relativno jeftine nafte bogate sumporom i visoke gustoće kakva se proizvodi u Kanadi, dijelovima Srednjeg istoka i u Južnoj Americi. Tako dobar dio domaćih rafinerija ne može prerađivati niskosumpornu naftu niske gustoće kakva se proizvodi u Teksasu u Permianskom bazenu i u području Eagle Ford, gdje se bilježi najveći rast domaće proizvodnje nafte.

Izvor: World Oil, 2.2.2017.

Naftna industrija u digitalizaciji daleko zaostaje za ostalim industrijama

U digitalizaciji poslovanja, naftna i plinska industrija „jako daleko zaostaje“ za industrijama poput avionske ili automobilske, tvrdi Bob Dudley, glavni izvršni direktor britanskog naftnog diva BP. Na primjer količina senzora i podataka koje generira avionska industrija omogućuju joj izravan uvid u rad aviona gotovo u realnom vremenu, i kad se to uspoređi s naftnom i plinskom industrijom postaje vidljivo da ona jako daleko zaostaje, kazao je Dudley. Komentirajući koristi od uvođenja informatičke tehnologije, Dudley je istakao kako ona može povećati sigurnost i znanje u naftnoj industriji. Kako je ilustrirao, nitko nikad nije bio na dnu rezervoara, ali senzor postavljen tamo dolje može nas mnogo naučiti.

Izvor: Rigzone, 31.1.2017.

Exxon Mobil uveo novog člana uprave zaduženog za klimatske promjene

Najveća američka naftna kompanija Exxon Mobil dodala je novog člana uprave koji će biti zadužen za radne procese kompanije vezane za klimatske promjene. Na to je mjesto imenovana Susan Avery koja će na dužnost stupiti 1.2.2017. Ona je dosad radila kao znanstvenica i dužnosnica na raznim pozicijama najuglednijih američkih znanstvenih ustanova i agencija vezanih za nadzor i istraživanje atmosfere i klimatskih promjena.

Izvor: UPI, 26.1.2017.

OMV sklapa nove poslove u Iranu

Austrijska naftna kompanija OMV i iranska naftna kompanija Dana Energy potpisali su u Beču memorandum o razumijevanju o evaluiranju mogućih budućih razvojnih projekata u iranskom naftnom i plinskom sektoru. OMV je u Iranu prisutan od 2001., a nakon ukidanja sankcija sklopio je 2016. s najvećom iranskom naftnom kompanijom NIOC memorandum o razumijevanju o evaluiranju njezinih naftnih i plinskih polja u regiji Zagros za njihov budući razvoj, kao i sporazum o izradi zajedničke studije o naftnim istraživanjima u regiji Fars.

Izvor: Rigzone, 25.1.2017.

SAD i Kanada zabranile bušenje u vodama Arktika

Kao jedan od posljednjih poteza u svom mandatu američki predsjednik Barack Obama donio je odluku o zabrani bušenja za naftu i plin u brojnim područjima koja se nalaze pod američkom jurisdikcijom u moru oko Arktika kao i određena područja u Atlantiku u neposrednoj blizini Arktika i to na neodređeno vrijeme. Ova je odluka objavljena istovremeno s jednakom odlukom kanadskog premijera Justina Trudeaua o moratoriju na bušenje nafte i plina u kanadskim vodama oko Arktika, s tim što je predviđeno da se ova odluka nakon određenog vremena preispita. Potez američkog predsjednika Obame u skladu je s njegovom ekološkom politikom i on se iščitava kao pokušaj ostavljanja vlastite političke ostavštine i na ovom području. Predsjednik Obama je odluku utemeljio na zakonu iz 1953. koji dopušta predsjedniku SAD-a da s vremena na vrijeme stavi određena područja teritorijalnih voda izvan postupka davanja koncesija. Ekološke skupine se nadaju da će ovu zabranu biti teško ukinuti budućim predsjednicima. Bijela kuća je objavila kako je uvjeren da će ova odluka moći izdržati sve moguće pravne prigovore onih koji su zainteresirani za bušenje u američkim vodama na Arktiku.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 21.12.2016.

Naftaši i automobilska industrija žele vodik kao čisto gorivo

Na marginama gospodarskog foruma u švicarskom Davosu veliki predstavnici automobilske i naftne industrije su formirali tijelo pod nazivom Hydrogen Council čiji je cilj da se usmjeri i ostatak industrijskih proizvođača i zakonodavce prema vodiku kao čistom energentu. Prema izjavi izvršnog direktora velike francuske plinske kompanije Air Liquide Benoita Potiera, cilj ovog savjeta je da objasni „zašto se vodik izdvojio kao ključno rješenje za energetske tranzicije, mobilnost kao i za energiju za industrijski sektor i stanovanje“. Savjet za vodik osim te francuske kompanije čine još Toyota i 12 drugih europskih i azijskih proizvođača auta i nafte.

Izvor: UPI, 18.1.2017.

Hoće li se oporaviti naftna otkrića nakon najvećeg pada u 65 godina?

U 2016. godini zabilježena je najmanja količina otkrivene nafte još od 1950-ih godina zbog najvećeg smanjenja investicija u istraživanje i proizvodnju nafte, navodi u svojoj analizi konzultantska kuća Wood Mackenzie. Naftaši su lani otkrili samo 3,7 mlrd barela konvencionalne nafte što je 14 % manje nego 2015. te je najniža razina od 1952. godine. Ukupna ulaganja u istraživanja su smanjenja sa 100 mlrd dolara u 2014. na 40 mlrd dolara u 2016. godini. Ukupan broj bušotina u tom je razdoblju pao sa oko 1200 u 2014. na 431 u 2016. Analitičari očekuju da će 2016. biti prekretnica u planovima kompanija. Ipak, za 2017. se još uvijek predviđa i moguće smanjenje ulaganja u istraživanja na samo 35 mlrd dolara. Međutim, procjenjuje se da bi se zbog smanjenja troškova kompanija sada moglo s manje novaca bušiti više bušotina što bi trebalo povećati količinu novo otkrivene nafte. To se dokazuje time da se sada ide u istraživanja obećavajućih područja poput Arktika te da je vrijeme izrade uobičajene offshore bušotine skraćeno sa 75 dana na sadašnjih 55 dana. U idućim bi se godinama ulaganja u istraživanja opet mogla povećati. Rezultati današnjih otkrića imat će konkretan utjecaj na naftno tržište tek za 5-10 godina. Ako otkrića nafte ostanu na sadašnjoj razini, to će se odraziti tako da će do 2035. na svjetskom tržištu nedostajati 4,5 mil. barela nafte dnevno, procjenjuje Wood Mackenzie.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 12.1.2017.

Naftaši počinju zapošljavati nakon što su otpustili pola milijuna radnika

Nakon tri godine rezanja troškova i otpuštanja radnika, naftna industrija u 2017. očekuje veliki rast ulaganja u istraživačke i druge aktivnosti koje uključuju bušenje nafte i plina, navodi u svojoj analizi američka konzultantska kuća Graves & Co. Više od tri četvrtine od ukupno 440.131 zatvorenih radnih mjesta od sredine 2014. do kraja 2016. odnosi se na naftne servisne kompanije koje pružaju usluge bušenja, održavanja i izrade opreme. Od toga je trećina izgubljenih radnih mjesta vezana za američku naftnu industriju. S povratkom cijena nafte na razine od oko 50 dolara za barel naftne kompanije su počele polako opet zapošljavati radnike za bušenje. Procjenjuje se da su od oko 440.000 otpuštenih naftnih radnika, osim već spomenutog udjela servisnih kompanija, nešto preko 90.000 radnika ili 21 % otpustile integrirane naftne kompanije, koje inače unajmljuju servisne kompanije za bušenje i druge usluge, a da su rafinerijske kompanije otpustile samo 3 % radnika.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 10.1.2017.

NIS potpisao ugovor za gradnju novog postrojenja za koking

Srpska naftna tvrtka NIS potpisala je s američkom tvrtkom CB&I ugovor o dizajniranju, nabavi i izgradnji postrojenja za koking u rafineriji nafte u Pančevu. To je dio programa modernizacije te rafinerije koji je u tijeku. Ranije je još jedan ugovor iz tog programa modernizacije potpisan i sa JV tvrtkom CB&I i Chevron Lummus Global. Novo postrojenje za koking će biti integrirano s već postojećim američkim pogonom za katalitičko krekiranje koje je sagradio CB&I, kao i sa postojećim pogonom za hidrokrekiranje koji je sagradila tvrtka Chevron Lummus Global.

Izvor: Oil Gas Journal, 2.12.2016.

EK predlaže temeljitu reformu energetskeg sektora u Europi

Europska komisija predstavila je opsežan energetske zakonodavni paket za koji kaže da predstavlja potpunu transformaciju europskog energetskeg sustava, što bi trebalo ubrzati tranziciju prema čistim izvorima energije. Riječ je o paketu od tisuću stranica, koji sadrži prijedloge za temeljite reforme tržišta električne energije te niz zajedničkih pravila za bolju integraciju rascjepkanih tržišta kako bi se bolje iskoristio sve veći udio obnovljivih izvora energije u ukupnoj energetskeg košarici. Također, naglasak je stavljen na plin, a ugljen će biti marginaliziran.

Izvor: Reuters, 1.12.2016.

Drastičan pad prerade nafte u Rafineriji Brod

Dok građani Slavenskog Broda prosvjeduju zbog zagađenja iz Rafinerije nafte i prijete građanskim neposluhom ako se nešto ne poduzme, iz rafinerije u Bosanskom Brodu stižu vijesti o drastičnom smanjenju proizvodnje. Portal capital.ba navodi kako je u posljednje tri godine uvoz sirove nafte u BiH manji za 138 tisuća tona, a trend pada uvoza nastavljen je i u 2016. Podaci iz revizorskog izvješća te tvrtke za prošlu godinu govore kako je tijekom 2015. Rafinerija Brod preradila 913 tisuća tona sirove nafte ili 77 tisuća tona manje nego 2014., kada je prerađeno 990 tisuća tona.

Izvor: SEEbiz, 1.12.2016.

Strategija za transformaciju MOL-a dobila međunarodno priznanje

Dok se cjelokupna naftna industrija približava neumitnom 'peak oil' trenutku, plan transformacije MOL grupe je među najkonkretnijim, piše Wall Street Journal. Naftna tvrtka MOL ovaj je mjesec investitorima poslala jasnu poruku: potražnja za gorivom na ključnim tržištima sigurno će pasti. Takozvani vrhunac potražnje za naftom scenarij je za kojim se potihom povode i globalni proizvođači

naftne kao što su Shell i Saudi Aramco. Međutim, MOL ima plan koji se pokazuje kao jedan od najeksplicitnijih odgovora ovome trendu, ukazujući kako se okruženje može promijeniti za velike dobavljače energije tijekom sljedećih desetljeća.

Izvor: Portfolio.hu, 1.12.2016.

OPEC otvorio vrata proizvodnji nafte iz škriljevca iz SAD-a

Proizvođači iz škriljevca u SAD-u već posluju pozitivno, a sada, s cijenom koja će se popeti na oko 55 do 60 dolara za barel većina njih će se vratiti na ozbiljne profitabilne razine i to će utjecati na priljev nafte na globalno tržište. Gledano na papiru, OPEC-ov dogovor je ozbiljna stvar i sigurno će stvoriti novu donju granicu cijene za tu globalnu pokretačku sirovinu, komentira Ole Hansen, rukovoditelj sektora za robna tržišta u Saxo banci. Špekulativne kratke pozicije mogle bi utjecati na kratkoročni jači uzlet cijene, pa čak i rekordne cijene za ovu godinu, ali vjerujem da ćemo se zadržati na oko 54 do 55 dolara za barel, kaže Hansen.

Izvor: UPI, 1.12.2016.

Norveška smanjuje investicije u naftu i plin

Investicijski planovi za razvoj naftnih i plinskih polja u moru oko Norveške smanjuju se iz godine u godinu i ostatak će mali unatoč novim projektima, pokazuju vladini podaci. Središnji statistički ured (SSB) je objavio da su za 2017. planirane ukupne investicije u naftne i plinske proizvodne projekte i za gradnju naftovoda i plinovoda procijenjene na 17,2 mlrd. dolara, što je 3,6 % manje od prijašnjih procjena za 2017. g. Taj pad investicija najviše je vezan uz odgađanje istražnih projekata čiji je početak bio planiran za 2017. g.

Izvor: UPI, 28.11.2016.

JANAF-ovi skladišni kapaciteti u stalnom porastu

Janaf kontinuirano povećava svoj skladišni prostor, a klijentima nudi nove proizvode. Prvi čovjek tvrtke Dragan Kovačević istaknuo je da Janaf želi ostvariti svoje planove o uspostavi likvidnog tržišta na Omišlju, kako bi partnerima omogućili sve aspekte trgovine. Trenutačni skladišni kapaciteti iznose 1,5 milijuna m³ za naftu i 200.000 m³ za derivate, a kako je istaknula rukovoditeljica Službe strateškog razvoja i planiranja Gordana Sekulić, tvrtka trenutačno ulaže u povećanje spremnika nafte za 160.000 m³ te povećanje spremnika za naftne derivate za još 20.000 m³. U planu je gradnja još dva spremnika u Sisku te tank-farme na Žitnjaku. Dovođen je i podmorski dio naftovoda između Krka i kopna kako bi transport nafte bio sigurniji, a ta će dionica u rad biti puštena 2017. godine.

Izvor: HINA, 25.11.2016.

LUKoil ostao bez skladišnih kapaciteta na Omišlju

Ruski LUKoil je ostao bez skladišnih kapaciteta na Janafovom terminalu, doznaje *Jutarnji* iz nekoliko izvora. Ta se tvrtka opskrbljivala iz svoje rafinerije na Siciliji, a Omišalj im je bio svojevrstni „hub“, zato se postavlja pitanje znači li to da će ruska tvrtka uskoro okončati svoje poslovanje u Hrvatskoj. U Omišlju su skladištili 10.000 m³ za dizel, a u Hrvatskoj imaju mrežu od 52 benzinske postaje, od čega je 30-ak u njihovom vlasništvu, a ostatak u franšizi. Tvrtka posluje s gubitkom pet godina, prihodi joj nisu rasli a ostatak bez skladišta mogao bi biti prijeloman za odluku o odlasku. Sukladno novoj strategiji tvrtka napušta značajan dio Europe, a bivši direktor N. Ivčikov još je prije govorio da se razmišlja o napuštanju hrvatskog tržišta.

Izvor: HINA, 15.11.2016.

INA potpisala ugovor za detaljni dizajn postrojenja za obradu teških ostataka

U Rafineriji nafte Rijeka potpisan je ugovor između INE i španjolske kompanije Tecnicas Reunidas o izradi detaljnog inženjerskog projekta (eng. FEED: Front End Engineering Design) za Postrojenje za obradu teških ostataka čija je izgradnja planirana za riječku rafineriju. Detaljni inženjerski projekt pokazuje kako će se planirano Postrojenje za obradu teških ostataka i prateća postrojenja integrirati s postojećim rafinerijskim sustavima pri izgradnji, a INA će u ovu fazu uložiti više od 200 milijuna kuna u 2016. i 2017. godini. Uz postrojenje za obradu teških ostataka, u riječkoj rafineriji također će biti izgrađena i nova luka, zatvoreno skladište za koks,

trafostanica i dalekovod, dok će brojna postojeća rafinerijska postrojenja morati biti rekonstruirana. Finaliziranje FEED-a je predviđeno do kraja 2017. kada se očekuje i odluka o gradnji Postrojenja za obradu teških ostataka, a INA je u projekt dosad uložila više od 40 milijuna kuna te ishodila lokacijske dozvole za nova postrojenja.

Izvor: HINA, 11.11.2016.

Što mogu očekivati naftaši od Donalda Trumpa kao predsjednika SAD-a?

Pomalo iznenađujućom pobjedom Donalda Trumpa okončana je duga i žestoka predsjednička kampanja u SAD u kojoj se pitanje energetske politike našlo u pozadini tema koje su dominirale kampanjom poput imigranata, poreza, inozemnih poslova i uopće prikladnosti kandidata da obavljaju predsjedničku dužnost. Ipak, postoje naznake da bi novi izabrani američki predsjednik mogao imati pozitivniji utjecaj na poslovanje naftne i plinske industrije nego njegova protukandidatkinja Hillary Clinton. Trump je u svojoj politici zacrtao koncept o „energetskoj neovisnosti“ i razvoju domaćih rezervi nafte, plina i ugljena. On se u kampanji zalagao za veće „otvaranje i dodjelu državnog zemljišta i offshore područja“ za istraživanje i proizvodnju energenata, za „eliminiranje“ moratorija na proizvodnju ugljena i nafte iz škriļjaca. Nasuprot tome, Hillary Clinton se fokusirala na tranziciju na obnovljive izvore energije te na smanjenje domaće potrošnje nafte za 6,5 mil barela nafte dnevno do 2027. Uz to, ona se zalagala da se postavi novi cilj u smanjivanju potrošnje auta putem učinkovitijih motora i „korištenjem čisteg goriva“. Ta bi politika otprilike prepolovila anticipirani rast globalne potrošnje tekućih goriva (ekvivalent od 650.000 barela dnevno) i bila bi primarni čimbenik u produženom razdoblju sniženih cijena sirove nafte i ukapljenog prirodnog plina (LNG). Donald Trump se u kampanji zalagao i za „eliminiranje svih ograničenja za odgovornu proizvodnju energije“ što upućuje i na slobodnije poslovno okruženje u odnosu na zakonska ograničenja. S tim u svezi treba promatrati i pitanje ukidanja embarga na izvoz američke sirove nafte i plina. Na koncu, Trump je i po pitanju dopuštanja izgradnje ekološki kontroverznog velikog kanadsko-američkog sustava naftovoda Keystone XL u kampanji izjavio kako bi ga on „apsolutno odobrio, 100 %“, iako bi zatražio da se iznova pregovara o uvjetima izgradnje i korištenja.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 10.11.2016.

Cijena ruske nafte bit će 50 dolara za barel u razdoblju 2017. do 2019.

Ruski ministar gospodarstva Aleksej Uljukajev očekuje da će se cijena ruske nafte stabilizirati na razini od 50 dolara za barel ili više u razdoblju od 2017. do 2019. godine. U istom razdoblju se očekuje da će cijene ruskog prirodnog plina biti oko 180-190 dolara za 1000 kubika. Prema izjavi ministra Uljukajeva, te bi

razine cijena mogle biti zadovoljavajuće i za proizvođače i za kupce nafte i plina.

Izvor: TASS, 8.11.2016.

Jonas Puck: Nafta i plin bit će glavni izvori energije još barem 30 godina

Unatoč tome što se svijet sve više usmjerava na obnovljive izvore energije, dugoročno gledano nafta i plin bit će glavni izvori energije još barem 30 godina, rekao je Jonas Puck, akademski direktor Professional MBA programa Gospodarenje energijom na bečkoj poslovnoj školi WU Executive Academy namijenjenoj obrazovanju upravljačkih kadrova. U tom razdoblju sve zemlje svijeta trebale bi se ozbiljno pozabaviti rekonstrukcijama strujnih mreža jer one nisu prilagođene za korištenje energije iz nestabilnih, obnovljivih izvora.

Izvor: Reuters, 18.10.2016.

Norveška: Zlatno doba nafte je gotovo

Norveška će iduće godine dodatno zagrabi u svoj stabilizacijski fond kako bi poduprla oporavak gospodarstva. Međutim, ministri upozoravaju da će kraj 'zlatnog doba' nafte značiti obuzdavanje potrošnje u budućnosti. Moramo stvoriti nova radna mjesta, nove mogućnosti. Zlatno doba naftne industrije je gotovo. To je izazov, rekla je ministrica financija Siv Jensen. Pad cijena sirove nafte - glavnog norveškog izvoznog proizvoda i izvora zarade pomoću koje je stvoren najveći stabilizacijski fond u svijetu - te posljedični pad ulaganja naftnih tvrtki od 2014. doveli su do najnižeg gospodarskog rasta Norveške u sedam godina.

Izvor: Reuters, 9.10.2016.

U Mađarskoj novi sustav trošarine na motorna goriva

U lipnju je Mađarska dobila novu trošarinu na motorna goriva koja je povezana sa cijenom nafte na svjetskom tržištu. Ako je cijena nafte Brent ispod 50 dolara za barel, trošarina će biti viša, a ako cijena nafte naraste iznad praga od 50 dolara za barel, tada se trošarina vraća na prijašnju razinu.

Trošarina će se mijenjati tromjesečno. Budući da je u zadnja tri mjeseca cijena nafte bila ispod 50 dolara za barel, od 1.10.2016. motorna goriva će poskupjeti za iznos nove trošarine od oko 4 centa. To znači da će u maloprodaji litra benzina stajati 1,1 euro, a litra dizela 1,12 eura.

Izvor: Budapest Business Journal, 30.9.2016.

Udio obnovljivih izvora energije premašio 30 % svjetskih kapaciteta za proizvodnju energije

Udio obnovljivih izvora energije, među koje su uključene i hidrocentrale, premašio je 30 % ukupnih svjetskih kapaciteta za proizvodnju energije. Uz to, taj udio čini i 23 % svjetske proizvodnje električne energije. U zadnjih deset godina energija vjetra i fotonaponski proizvodni kapaciteti solarne energije zabilježili su impresivne godišnje stope rasta od 23 % za vjetar i 50 % za solarnu energiju. S druge strane, njihov zajednički udio u svjetskoj proizvodnji električne energije iznosi tek 4 %, navodi se u novom izvješću World Energy Council. Sektor obnovljivih izvora energije je postao i veliki posao. Tako je u 2015. u njega investirano rekordnih 286 mlrd dolara za instaliranje 154 GW novih obnovljivih kapaciteta (od čega je 76 % udio energije vjetra i solarne energije).

To je značajno više od konvencionalnih energetske kapaciteta kojih je u istom razdoblju sagrađeno 97 GW. Poboljšavanje tehnologije i rezanje troškova smanjuju ukupne investicije u projekte obnovljive energije. Trenutačno su najniži troškovi investiranja u vjetar 28 dolara po MWh u Maroku, a za solarnu energiju 30 dolara po MWh u Dubaiju. Te iznimno niske vrijednosti se ne mogu generalizirati i na druge zemlje jer su u njima sasvim drugačiji uvjeti za vjetar i solarno zračenje kao i ostali lokalni troškovi pri gradnji elektrana.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 20.9.2016.

Rosneft i Hyundai pokreću proizvodnju tankera na plin do 2020.

Ruska državna i najveća naftna tvrtka Rosneft i južnokorejska inženjerska tvrtka Hyundai Heavy Industries očekuju da do 2020. počnu zajednički proizvoditi tankere koji će za pogon koristiti prirodni plin, izjavio je izvršni direktor Rosnefta Igor Sečin na gospodarskom forumu u Vladivostoku. Rosneft i Hyundai Heavy Industries su potpisali ugovor o osnivanju zajedničke tvrtke za inženjering i projektni menadžment velikih tankera Aframax koji će imati pogon na prirodni plin. Između ostaloga, kao jedan od razloga za ovaj projekt je novi zahtjev prema kojem će tankeri morati imati pogon na plin ako žele ploviti određenim tjesnacima i kanalima, objasnio je Sečin koji je dodao da će Rosneft imati kontrolni paket u toj zajedničkoj tvrtki.

Izvor: Sputnik News, 3.9.2016.

Exxon Mobil igra na LNG na duge staze

Što se tiče prirodnog plina, najveća američka naftna tvrtka Exxon Mobil vjeruje da igra isključivo na duge staze. Dok konkurencija zagušuje tržište velikom ponudom jeftine nafte i reducira ulaganja u naftnu industriju, Exxon Mobil gleda za najmanje četvrt stoljeća unaprijed i najveći dio investicija ulaže u dalekosežne plinske projekte. Prema stručnjacima i upravi Exxon Mobila, potrošnja ukapljenog prirodnog plina (LNG) rast će po stopi 1,6 % godišnje do 2040., što je dvostruko više od stope rasta potrošnje nafte u istom razdoblju. Budući da će najveći dio potrošnje biti ostvaren na azijsko-pacifičkom tržištu, Exxon Mobil između ostaloga investira u istraživanje i koncesije vjerojatnih, iako još neotkrivenih nalazišta plina u Papui Novoj Gvineji i Mozambiku. Iako još godinama neće biti proizvodnje plina u tim područjima, Exxon Mobil nastavlja i dalje ulagati u ta i druga slična područja. Upravo je to ono što razlikuje strategije ove tvrtke i njezinih konkurenata. Za razliku od ostalih velikih svjetskih naftaša koji sada ulažu samo u one projekte koji će najkasnije za nekoliko godina početi s radom, Exxon Mobil ulaže u projekte koji će početi donositi rezultate tek za 10-15 godina ili više. Naime, do tada bi trebala proći faza zasićenosti svjetskog tržišta jeftinom naftom i plinom te će se Exxon Mobilu otvoriti prilika za velikom zaradom koja će slijediti značajan porast potrošnje LNG-a ubuduće, pokazuju analize Exxon Mobila. Kada dođe to vrijeme, upravo će ta američka tvrtka raspolagati rezervama plina i drugim resursima nužnim za zadovoljavanje povećane globalne potražnje za plinom.

Izvor: Rigzone, 2.9.2016.

Zašto je teško prevoziti naftu i plin ruskom sjevernom rutom?

Sjeverna morska ruta je najkraći put za pomorski prijevoz roba između zapadnog i istočnog dijela Rusije, a prolazi područjem ruskog dijela Arktika. Taj put ima veliku ulogu u ruskim planovima povećanog izvoza ukapljenog prirodnog plina i nafte sa zapada zemlje do istočnih energetske tržišta poput Japana i Kine uz uštede na vremenu i troškovima putovanja. Naime, morska udaljenost između St. Petersburga na zapadu Rusije i Vladivostoka na istoku sjevernom rutom iznosi 14.000 km, dok uobičajeni put toplim morima oko Afrike iznosi 22.000 km. Međutim, ledeno more i vremenski uvjeti nisu jedino što značajno otežava plan ruske vlade da taj put postane uobičajeni pomorski koridor. Šef Odjela za flotu ruske pomorske kompanije FESCO Vladimir Čabrov navodi niz razloga koji taj put čine manje sigurnim nego što bi to trebalo biti. Tako on upozorava na „slabu infrastrukturu luka na tom putu, nemogućnost popravka brodova i nedostatak luka u kojima bi brodovi mogli uzeti gorivo za nastavak puta, kao i visoke troškove rada ledolomaca koji moraju probijati put za tankere i druge teretne brodove, te nedostatak stručnog osoblja u lukama“. Uz to, Čabrov ističe i „neučinkovite spasilačke servise, lošu komunikaciju, nedovoljnu informatičku infrastrukturu, itd.“ On navodi kako se na zapadnom dijelu puta, kao na poluotoku Yamal razvijaju neki projekti koji trebaju olakšati plovidbu, ali na istočnom dijelu puta nema nikakvih znakova pomaka. Kao primjer je naveo da je u Peveku još 2014. oštećena cijev za opskrbu brodova vodom, ali da brodovi koji danas tuda plove još uvijek praktično nemaju mogućnost uzeti svježu vodu.

Izvor: TASS, 13.2.2017.

MOL i E.On zajedno aplicirali u EU fond za stanice za punjenje električnih vozila

Mađarska naftna kompanija MOL i njemački energetske div E.On zajednički su podnijeli prijavu za sredstva iz europskih fondova za projekt instaliranja stanica za punjenje električnih vozila. Projekt je ukupno vrijedan oko 5,3 mil eura, a partneri traže 4,6 mil. eura iz europskog fonda Connecting Europe Facility.

Izvor: Budapest Business Journal, 14.2.2017.

EU i dalje ovisna o fosilnim gorivima

Unatoč velikom naglasku na snažan razvoj obnovljivih izvora energije, članice Europske unije (EU) i dalje su ovisne o fosilnim gorivima, izvještava Eurostat. Potrošnja energije u EU 2015. ukupno je bila 11 % niža od vrhunca potrošnje u 2006. godini, a 73 % potražnje za energijom zadovoljavala su fosilna goriva. Dakle, iako pada potrošnja energije, zadnjih godina povećala se ovisnost o uvozu fosilnih goriva, budući da su ona 1990. imala nešto preko polovice udjela u ukupnom energetske miksu članica EU.

Izvor: UPI, 20.2.2017.

Priredio Ivo Tokić